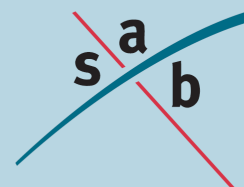

Quick scan natuur

Bakkum-Noord, Heereweg 114

JH Bakker bouwprojecten BV

Datum: 2 maart 2017
Projectnummer: 170147

SAB
Postbus 479
6800 AL Arnhem
tel: 026 - 357 69 11
fax: 026 - 357 66 11

Auteur: D. Meriën
Tweede lezer: E. Verkaik
Project: Bakkum-Noord, Heereweg
Projectnummer: 170147

INHOUD

1	Inleiding	3
1.1	Aanleiding	3
1.2	Plangebied	3
2	Wettelijk kader	7
2.1	Gebiedsbescherming	7
2.2	Soortenbescherming	9
2.3	Bescherming houtopstanden	11
3	Quick scan natuur	12
3.1	Onderzoeksmethode	12
3.2	Gebiedsbescherming	12
3.3	Soortenbescherming	15
3.4	Bescherming houtopstanden	23
4	Conclusie en advies	24
4.1	Gebiedsbescherming	24
4.2	Soortenbescherming	24
4.3	Bescherming houtopstanden	27
4.4	Vervolgstappen	27

Bijlage 1: Geraadpleegde literatuur

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Aan de Heereweg te Bakkum-Noord bevindt zich het Rijksmonument St. Antonius. Het voornemen bestaat deze locatie grondig te renoveren en her in te richten tot een complex ten behoeve van hulpbehoevenden. De beoogde herontwikkeling past niet in het geldende bestemmingsplan. Derhalve dient een nieuw bestemmingsplan te worden vastgesteld.

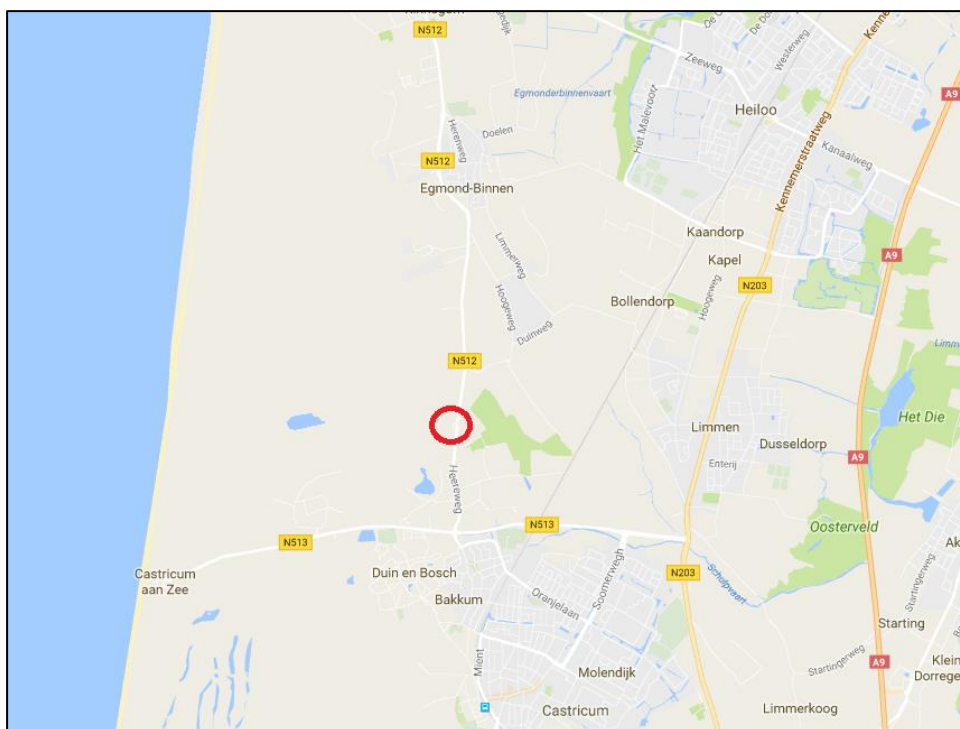
Voor de vaststelling van een nieuw bestemmingsplan is het noodzakelijk dat de haalbaarheid ervan wordt aangetoond. Er dient daarom vanuit de ecologie onderzocht te worden of met de ruimtelijke ontwikkelingen die het plan toestaat sprake is van overtreding van de geldende natuurwet- en regelgeving. Voorliggende rapportage zet door middel van een quick scan flora en fauna uiteen of met de ruimtelijke ontwikkeling mogelijk sprake kan zijn van het verstoren van beschermde natuurgebieden en soorten en of nader onderzoek hiernaar noodzakelijk is.

1.2 Plangebied

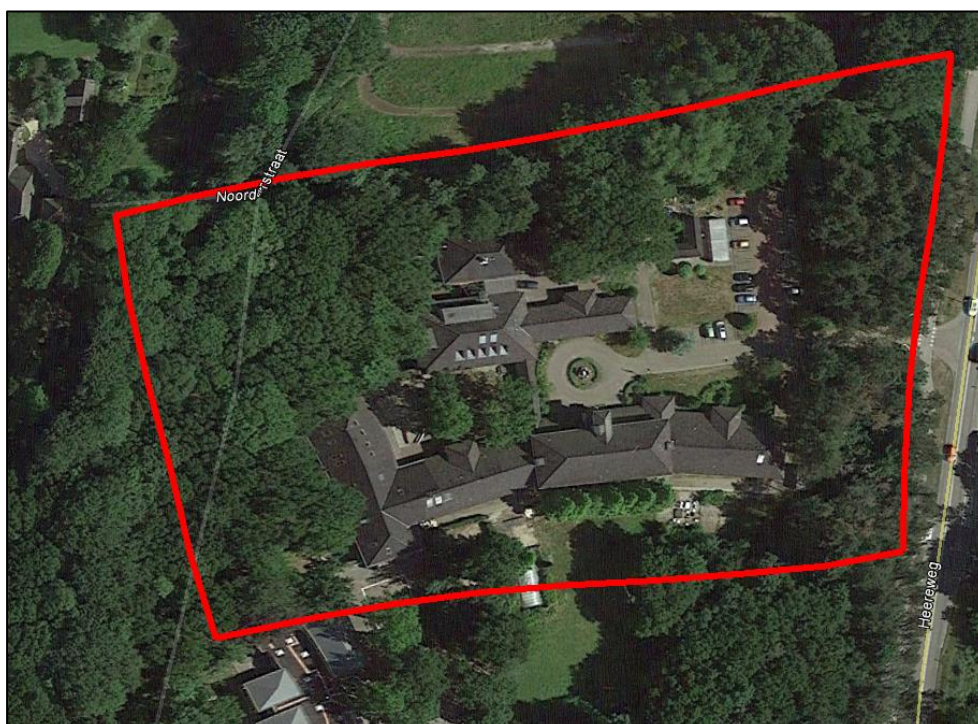
1.2.1 *Huidige situatie*

Het plangebied bevindt zich in het buitengebied van Bakkum-Noord (gemeente Castricum, provincie Noord-Holland). Bakkum-Noord is een klein dorp in het noorden van gemeente Castricum. In de omgeving van Bakkum-Noord liggen Bakkum, Egmond aan Zee, Heiloo, Limmen en Castricum. Verder liggen er agrarische gronden en het natuurgebied Noordhollands duinreservaat in de omgeving van Bakkum-Noord. De belangrijkste verkeersaders voor Bakkum-Noord zijn de A9, de N203, de N512 en de N513. Het plangebied is direct ten westen van de N512 gelegen.

Bakkum-Noord is een klein dorp en bestaat bijna volledig uit lintbebouwing langs de N512. Het plangebied ligt ten noorden van de kern. Ten zuiden van het plangebied liggen enkele bedrijventerreinen en twee andere monumentale panden 'Koningsbosch' en Huize Koningsbosch'. Verder ligt het plangebied volledig ingesloten door het Noordhollands duinreservaat. Navolgende afbeeldingen geven de globale ligging van het plangebied weer.

Topografische kaart met de globale ligging van het plangebied (rood omkaderd). Bron: Google Maps. Bewerking: SAB.

Luchtfoto met de globale ligging van het plangebied (rood omkaderd). Bron: Google Maps. Bewerking: SAB.

Op 28 februari 2017 is een veldbezoek uitgevoerd. Navolgende afbeeldingen geven een impressie van het plangebied ten tijde van het veldbezoek. Het plangebied bestaat uit een H-vormig complex dat deels uit één en deels uit twee bouwlagen en een kaplaag bestaat. Direct rondom het pand liggen tegels en is een ruime hoeveelheid tuinbeplanting en gemaaid gras gelegen. In het noordoosten van het

plangebied liggen parkeerplaatsen en een klein bijgebouw. Langs de grenzen van het gehele plangebied staat een ruime hoeveelheid bomen. Daarnaast staan er enkele bomen langs de zuidzijde en bij de entree van het complex. Omdat er alleen ontwikkelingen aan het complex en de ruimte tot ongeveer 10 meter rondom het complex plaatsvinden, is de inventarisatie beperkt tot ongeveer 30 meter rondom het gebouw. Het bestemmingsplan geldt voor een groter bestemmingsvlak. Deze wordt nog nader bepaald.

Plangebied ten tijde van het veldbezoek. Op foto 1 en 2 staat de entree van het complex vanuit het oosten verbeeld. Op foto 3 en 4 staat het complex vanuit respectievelijk het zuiden en het westen. Foto 5 en 6 geeft een impressie van de boomgroepen in respectievelijk het oosten en het westen van het plangebied.

1.2.2 Toekomstige situatie

Het doel is het complex grondig te renoveren voor een nieuwe bestemming. In de toekomst zal het complex dienst doen als instelling voor maximaal 160 hulpbehoevenden. Hiervoor zullen de monumentale kenmerken van het complex zoals de kozijnen,

ramen schoorstenen en dakkapellen zoveel mogelijk worden teruggebracht naar de oorspronkelijke detaillering. Bij de indeling van het gebouw zullen de bestaande indelingen zoveel mogelijk worden gevolgd en in stand gelaten. Maar waar nodig zullen lateien en muurdoorbraken moeten worden gemaakt. De aangebrachte zolders zullen worden open gebroken en worden teruggebracht naar de oorspronkelijke staat met een hoog plafond. Parkeervoorzieningen zullen in dit nieuwe groenplan worden meegenomen en zo mogelijk worden weggewerkt. Rondom het complex zullen binnen een grens van 10 meter rondom het complex de meeste bomen worden gerooid ten behoeven van de aanleg van tuinen.

2 Wettelijk kader

De bescherming van natuur, zoals dat onderzocht wordt in voorliggende quick scan, is op te delen in gebiedsbescherming, soortenbescherming en de bescherming van houtopstanden. Bepaalde natuurgebieden worden beschermd door de Wet natuurbescherming en daarnaast is ook in provinciale verordeningen gebiedsbescherming vastgelegd, waaronder de bescherming van het Natuurnetwerk Nederland. Ook de bescherming van plant- en diersoorten en de bescherming van houtopstanden is geregeld in de Wet natuurbescherming.

2.1 Gebiedsbescherming

2.1.1 Inleiding

Op grond van artikel 2.1 van de Wet natuurbescherming kunnen natuurgebieden of andere gebieden die belangrijk zijn voor flora en fauna, door de Minister worden aangewezen ter uitvoering van de Vogelrichtlijn- en/of Habitatrichtlijn, de zogeheten Natura 2000-gebieden. Ook kan de Minister op grond van deze wet in enkele specifieke gevallen bijzondere nationale natuurgebieden aanwijzen. De Wet natuurbescherming draagt Gedeputeerde Staten daarnaast op, om in hun provincie te zorgen voor een landelijk ecologisch netwerk, genaamd Natuurnetwerk Nederland. De bescherming van dit natuurnetwerk wordt geregeld bij provinciale verordening. Daarnaast kunnen provincies bij provinciale verordening andere gebieden met bijzondere natuurwaarden beschermen, genaamd bijzondere provinciale natuurgebieden en bijzondere provinciale landschappen. Hieronder wordt een toelichting gegeven bij de verschillende vormen van gebiedsbescherming.

2.1.2 *Natura 2000-gebieden en bijzondere nationale natuurgebieden*

Voor alle Natura 2000-gebieden en bijzondere nationale natuurgebieden geldt op basis van artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming een zorgplicht. Iedereen dient voldoende zorg in acht te nemen voor deze gebieden. Dit houdt onder meer in dat men negatieve gevolgen voor deze gebieden zoveel mogelijk beperkt door het nemen van alle maatregelen die redelijkerwijs kunnen worden verwacht. Voor Natura 2000-gebieden heeft deze zorgplicht een beperkte zelfstandige betekenis, volgens de Memorie van Toelichting. Dat heeft er mee te maken dat de Wet natuurbescherming voldoende instrumenten bevat om schadelijke handelingen in Natura 2000-gebieden te beperken.

2.1.2.1 Natura 2000-gebieden

Bij de aanwijzing van een Natura 2000-gebied worden voor het gebied instandhoudingsdoelstellingen voor te beschermen soorten en/ of habitats vastgesteld. Conform artikel 2.7, lid 2 van de Wet natuurbescherming is het verboden om zonder vergunning projecten of andere handelingen te realiseren of te verrichten die, gelet op deze instandhoudingsdoelstelling van een Natura 2000-gebied, de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten kunnen verslechteren, of een significant verstrend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor het gebied is aangewezen. Verder geldt dat een plan, dat afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten, significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied, door een bestuursor-

gaan pas vastgesteld kan worden indien een passende beoordeling is gemaakt (artikel 2.7 lid 1).

Voor een plan of een project dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied, en dat afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied, dient een passende beoordeling gemaakt te worden, van de gevolgen voor het Natura 2000-gebied, rekening houdend met de instandhoudingsdoelstellingen. Blijkt uit de passende beoordeling dat er geen aantasting plaatsvindt van de natuurlijke kenmerken van een Natura 2000-gebied, dan kan het betreffende plan worden vastgesteld, of kan voor de projecten door Gedeputeerde Staten een vergunning worden verleend. In bepaalde gevallen kan, ondanks dat uit de passende beoordeling blijkt dat aantasting van de natuurlijke kenmerken mogelijk is, een plan toch worden vastgesteld of kan een vergunning toch worden verleend. Er dient dan te worden voldaan aan de zogeheten ADC criteria. De ADC criteria houden in: i) dat er geen alternatieve oplossingen zijn, ii) dat er sprake is van dwingende redenen van groot openbaar belang en iii) dat de nodige compenserende maatregelen worden getroffen.

2.1.2.2 *Bijzondere nationale natuurgebieden*

In uitzonderlijke gevallen kan de Minister, op grond van artikel 2.11, bijzondere nationale natuurgebieden aanwijzen. De Minister kan dit doen voor een gebied dat is of wordt aangemeld als Habitatrichtlijngebied, maar nog niet definitief is aangewezen. Ook kan het voor een gebied dat nog geen onderdeel is van het Natura 2000-netwerk, maar waar compenserende maatregelen worden getroffen voor de realisatie van een project met significante gevolgen. Tot slot kan een gebied worden aangewezen in het geval dat dat noodzakelijk is in het kader van de Vogel- of Habitatrichtlijn, om een gunstige staat van instandhouding te realiseren. Ter bescherming van de bijzondere nationale natuurgebieden kan de Minister verschillende maatregelen nemen, waaronder toegangsbeperkingen tot het gebied, het gebruik maken van zijn of haar aan-schrijvingsbevoegdheid en het treffen van behoud- en herstelmaatregelen in het gebied.

2.1.3 *Natuurnetwerk Nederland*

Ter bescherming van vogelsoorten, van soorten van de Habitatrichtlijn en van rode lijstsoorten dienen provincies, op basis van artikel 1.12 van de Wet natuurbescherming, zorg te dragen voor de totstandkoming en instandhouding van een samenhangend ecologisch netwerk, genaamd Natuurnetwerk Nederland (voorheen Ecologische Hoofdstructuur, EHS). De bescherming van dit netwerk gebeurt bij provinciale verordening. Daarnaast kunnen provincies bij provinciale verordening andere gebieden met bijzondere natuurwaarden beschermen, zoals weidevogelgebieden of ganzenfoeragegebied.

Voor Natuurnetwerk Nederland geldt, op basis van het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening, dat ontwikkelingen niet mogen leiden tot een significante vermindering van de oppervlakte, kwaliteit of samenhang van de aanwezige natuur. Daarnaast mogen de instandhouding en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden van deze gebieden niet significant worden beperkt

In de provincie Noord-Holland wordt niet gesproken van Natuurnetwerk Nederland maar van Natuurnetwerk Noord-Holland (hierna: NNN). Ook is hier sprake van ganzenfoerageergebied en weidevogelleefgebied. Voor dergelijke gebieden geldt dat het natuurbelang prioriteit heeft. Voor het NNN geldt dat geen negatieve effecten op de vastgestelde natuurdoelen mogen plaatsvinden. In ganzenfoerageergebieden en weidevogelleefgebieden mogen de ruimtelijke ingrepen geen negatieve effecten hebben op de broedende weidevogels en rustende en foeragerende ganzen. Ruimtelijke ingrepen zijn in bovengenoemde gebieden alleen toegestaan als ze de wezenlijke kenmerken en waarden niet aantasten. Onder bepaalde voorwaarden zijn ingrepen die deze waarden aantasten, wel toegestaan. Deze voorwaarden zijn beschreven in artikel 19 (voor NNN en natuurverbindingen) en artikel 25 (voor weidevogelleefgebied) van de Provinciale Ruimtelijke Verordening (PRV). In alle gevallen geldt dat een aantasting, als deze wordt toegestaan, gecompenseerd moet worden, zodat de natuur er netto niet op achteruit gaat.

2.2 Soortenbescherming

De bescherming van dier- en plantensoorten is geregeld in de Wet natuurbescherming.

2.2.1 Verboden en zorgplicht

Voor een aantal soorten is door middel van verboden een beschermingsregime opgenomen. Er is een apart beschermingsregime voor vogelrichtlijnsoorten (artikelen 3.1-3.4), voor habitatrichtlijnsoorten (artikelen 3.5-3.9) en voor andere soorten (artikelen 3.10 en 3.11).

Naast de beschermde plant- en diersoorten geldt op basis van artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming voor al de in het wild levende soorten ook een zorgplicht. Iedereen dient voldoende zorg in acht te nemen voor deze soorten en hun directe leefomgeving. Dit houdt onder meer in dat men negatieve gevolgen voor aanwezige soorten zoveel mogelijk beperkt door het nemen van alle maatregelen die redelijkerwijs kunnen worden verwacht.

2.2.1.1 Vogelrichtlijnsoorten

Voor ruimtelijke ingrepen zijn de volgende verboden relevant: het is verboden om van nature in Nederland in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen, het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van deze soorten te beschadigen of te vernielen of nesten van vogels weg te nemen. Ook is het verboden deze soorten opzettelijk te storen wanneer dit van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de soort.

De verboden in de wet zorgen voor een goede bescherming van nesten van alle in het wild levende vogelsoorten tijdens het broedseizoen. Het vernielen van nesten is verboden en het verstoren van nesten is enkel toegestaan indien geen sprake is van een negatieve invloed op de staat van instandhouding van de betreffende vogelsoorten. Globaal loopt het broedseizoen van half maart tot half augustus, maar ook de nesten van broedende vogels buiten deze periode zijn beschermd. Daarnaast zijn van een aantal vogelsoorten de nesten jaarrond beschermd, dus ook als ze niet als broedlocatie

tie worden gebruikt. Het betreft dan over het algemeen soorten die hun nest het gehele jaar als verblijfplaats gebruiken of soorten die niet in staat zijn om een eigen nest te bouwen.

2.2.1.2 Habitatrichtlijnsoorten

Voor ruimtelijke ingrepen zijn de volgende verboden relevant: het is verboden om soorten van de Habitatrichtlijn en van de verdragen van Bonn en Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden, te vangen of te verstoren, om eieren opzettelijk te vernielen, om voortplantings- of rustplaatsen te beschadigen en om planten van de Habitatrichtlijn en van het verdrag van Bern opzettelijk te ontwortelen of te vernielen.

2.2.1.3 Andere soorten

Naast de vogelrichtlijnsoorten en de habitatrichtlijnsoorten worden in de wet een aantal diersoorten en plantensoorten beschermd. Voor deze soorten zijn bij ruimtelijke ingrepen de volgende verboden relevant: het is verboden deze soorten opzettelijk te doden of te vangen, om de vaste voortplantings- of rustplaatsen te beschadigen en om de plantensoorten opzettelijk te ontwortelen of te vernielen.

2.2.2 *Opzetvereiste*

Bij veel van de hierboven genoemde verboden is er sprake van een opzetvereiste. Zo is het verboden om vogelnesten *opzettelijk* te beschadigen. In de wet wordt bij deze opzet uitgegaan van 'voorwaardelijke opzet'. Bij voorwaardelijke opzet is men zich bij het handelen bewust van de mogelijke negatieve consequenties, terwijl men de handeling toch uitvoert. Een voorbeeld van voorwaardelijke opzet is iemand die in het voorjaar een boom omzaagt en daarbij 'per ongeluk' een vogelnest beschadigt. De persoon had niet de opzet dit nest te beschadigen. Maar in de broedtijd van vogels is er wel een aanzienlijke kans dat er in een boom een vogel nestelt. Er kan daarom toch sprake zijn van opzettelijke beschadiging van het nest; voorwaardelijke opzet.

2.2.3 *Vrijstelling, gedragscodes en ontheffing*

Provinciale Staten kunnen in een verordening een vrijstelling verlenen van de bovenstaande verboden. De provincie Noord-Holland heeft besloten voor een aantal algemeen voorkomende zoogdiersoorten en amfibieën een vrijstelling te verlenen, voor handelingen die men verricht in het kader van ruimtelijke inrichting en ontwikkeling en voor handelingen in het kader van bestendig beheer en onderhoud. Het betreft de soorten aardmuis, bosmuis, dwergmuis, dwergspitsmuis, egel, gewone bosspitsmuis, haas, huisspitsmuis, konijn, ondergrondse woelmuis, ree, rosse woelmuis, tweekleurige bosspitsmuis, veldmuis, vos, woelrat, bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander, meerkikker en middelste groene kikker.

Daarnaast zijn de in paragraaf 2.2.1 beschreven verboden niet van toepassing op handelingen die men uitvoert in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling of bestendig beheer en onderhoud, wanneer men die handelingen uitvoert conform een goedgekeurde gedragscode. Gedragscodes kunnen daarbij zowel gebruikt worden voor de omgang met de vogelrichtlijnsoorten, de habitatrichtlijnsoorten als de andere beschermde soorten. Wel geldt voor de vogelrichtlijnsoorten en de habitatrichtlijnsoorten de aanvullende eis dat de handelingen die men uitvoert een wettelijk belang die-

nen uit de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn. Het gaat dan onder meer om handelingen in het belang van de volksgezondheid, openbare veiligheid of ter bescherming van flora en fauna

Tot slot kunnen Gedeputeerde Staten, wanneer er geen andere bevredigende oplossing bestaat, onder bepaalde voorwaarde een ontheffing verlenen van de verboden. Ook hierbij geldt voor vogelrichtlijnsoorten en habitatrichtlijnsoorten dat aan de handelingen die men verricht een wettelijk belang van de Vogelrichtlijn respectievelijk de Habitatrichtlijn ten grondslag dient te liggen.

2.3 Bescherming houtopstanden

De bescherming van houtopstanden is geregeld in hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming. Het is verboden houtopstanden geheel of gedeeltelijk te vellen of te doen vellen, zonder voorafgaande melding bij de provincie. Een houtopstand is hierbij gedefinieerd als een eenheid van bomen of struiken met een oppervlakte van ten minste 1.000 vierkante meter of een rijbeplanting die meer dan 20 bomen omvat. De wet schrijft verder voor dat wanneer een houtopstand geheel of gedeeltelijk is geveld, de grond binnen drie jaar moet worden herbeplant.

Bovenstaande bescherming geldt niet voor alle houtopstanden. De regels zijn niet van toepassing op houtopstanden op erven of in tuinen, op fruitbomen, op windschermen om boomgaarden, op naaldbomen bedoeld om te dienen als kerstbomen, op kweekgoed, op bepaalde beplantingen van wilgen of populieren, op bepaalde beplantingen bedoeld voor de productie van houtige biomassa en op houtopstanden binnen de, bij besluit van de gemeenteraad, vastgelegde grenzen van de bebouwde kom. Ook voor het dunnen van een houtopstand gelden de regels niet.

De provincie kan regels stellen ten aanzien van de meldingsplicht en de plicht tot herbeplanting. Ook kan de provincie een ontheffing verlenen ten behoeve van herbeplanting op andere grond. Verder kan de provincie ontheffing verlenen en kan de provincie bij verordening vrijstelling verlenen van zowel de meldingsplicht als de plicht tot herbeplanting.

3 Quick scan natuur

3.1 Onderzoeksmethode

De quick scan natuur is gebaseerd op een biotoopinschatting door een ecooloog van SAB. Bij het opstellen van de quick scan natuur is gebruikgemaakt van de meest recente verspreidingsgegevens van soorten uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF). Voor aanvullende visualisering van deze gegevens wordt gebruikgemaakt van relevante literatuur. Bijlage 1 vermeldt de geraadpleegde bronnen.

Op 28 februari 2017 heeft een ecooloog van SAB het plangebied en de directe omgeving verkend. Doel van deze veldverkenning was om een indruk te krijgen van de habitats ter plaatse en om de geschiktheid voor de verschillende soortgroepen te beoordelen. Het veldbezoek heeft nadrukkelijk niet de status van een volledige veldinventarisatie. Het eenmalige veldbezoek geeft slechts een globaal beeld van aanwezige soorten en habitats op basis van een momentopname.

3.2 Gebiedsbescherming

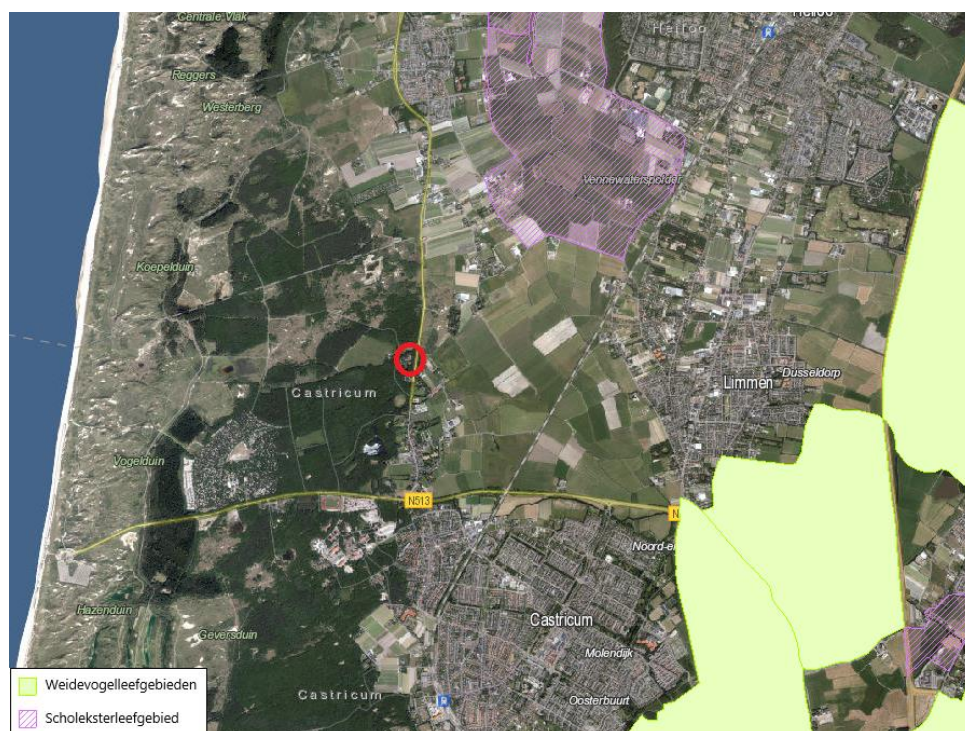
3.2.1 *Wet natuurbescherming*

Het plangebied ligt niet in een gebied dat in het kader van de Wet natuurbescherming is aangewezen (zie navolgende afbeelding). Het plangebied ligt echter bijna geheel ingesloten door het Natura 2000-gebied Noordhollands duinreservaat. Verder ligt op 8,8 kilometer ten noorden van het plangebied de beschermde Noordzeekustzone en ligt Eilandspolder op 9,5 kilometer ten oosten van het plangebied. Andere beschermde gebieden in de omgeving liggen op meer dan 10 kilometer afstand.

Door de functie wijziging van het plangebied is een verkeersaantrekkende werking tot het plangebied mogelijk. Verkeer stoot stikstof uit. Deze stikstof kan in het nabij gelegen Natura 2000-gebied neerslaan, waar het stikstofgevoelige habitattypen en soorten kan verstoren. Een voortoets Wet natuurbescherming is noodzakelijk om duidelijk te maken of significant negatieve effecten op instandhoudingsdoelstellingen van het nabij gelegen Natura 2000-gebied zijn uit te sluiten.

Globale ligging van het plangebied ten opzichte van Natuurnetwerk Noord-Holland en natuurverbindingen. Bron: Provincie Noord-Holland. Bewerking: SAB.

Globale ligging van het plangebied ten opzichte van weidevogelleefgebieden Bron: Provincie Noord-Holland. Bewerking: SAB.

3.3 Soortenbescherming

3.3.1 Vaatplanten

Het plangebied bevat een ruime hoeveelheid bomen, met name langs de randen van het plangebied. Het betreft voornamelijk grove den en zomereik, hieronder staat een ondergroei van klimop en kleine hoeveelheden dophei, brandnetel, smalle weegbree en sneeuwkllokje. Langs de entree van het complex is tuinbeplanting aanwezig met lage heggen, lavendel en een enkele boom.

Volgens de verspreidingsgegevens van de NDFF komt stofzaad in de omgeving van het plangebied voor. De soort is op enkele honderden meters afstand van het plangebied aangetroffen. Stofzaad is een overblijvende soort die zijn winterknoppen onder de grond heeft. De soort groeit op beschaduwde, vochtige en droge plaatsen, op voedselarme, kalkhoudende grond. De soort wordt in bossen, zeeduin en oude landgoedbossen aangetroffen. Ten tijde van het veldbezoek is de soort, door de verborgen groeiwijze in de winter, niet aan te treffen. Het habitat in het plangebied biedt echter geschikte groeiplaatsen voor de soort. Nader onderzoek is daarom noodzakelijk om de aan- of afwezigheid van stofzaad vast te kunnen stellen.

3.3.2 Grondgebonden zoogdieren

Volgens de verspreidingsgegevens van de NDFF komen de boommarter, bunzing, damhert, eekhoorn en wezel in de omgeving van het plangebied voor.

Marterachtigen zoals de boommarter, de bunzing en de wezel zijn in allerlei verschillende habitats te vinden. Hierbij heeft de boommarter een voorkeur voor allerlei typen bosgebied en zijn de bunzing en wezel voornamelijk in kleinschalige landschappen te vinden. Ze gebruiken boomholten of holen van konijnen, vossen of dassen als rustplaats. Soms worden door de boommarter ook toegankelijke gebouwen als rustplaats gebruikt. Het plangebied is op sporen van marterachtigen (zoals loop- en vraatsporen, latrines) en op mogelijke rustplaatsen gecontroleerd. Dergelijke sporen zijn echter niet aangetroffen. Marterachtigen zijn daarom niet in het plangebied te verwachten. Nader onderzoek naar de aanwezigheid van de boommarter, bunzing en wezel wordt daarom niet noodzakelijk geacht.

Het damhert komt voornamelijk voor in loofbossen en gemengde bossen, belangrijk is dat er voldoende gras aanwezig is. De soort kent geen vaste verblijfplaats. Er zijn kleine hoeveelheden gras in het plangebied aanwezig welke door het damhert als foerageergebied gebruikt kunnen worden. Het is echter door de geringe afmetingen van deze graspercelen niet te verwachten dat deze een essentieel onderdeel uitmaken van de leefomgeving van het damhert. Nader onderzoek naar het damhert wordt daarom niet noodzakelijk geacht.

De eekhoorn leeft in allerlei typen bos en is ook in tuinen of parken in de omgeving van bos aan te treffen. Ze maken een bolvormig nest van takken en bladeren op minimaal 6 meter hoogte in de boom. Ook worden natuurlijke boomholtes of spechtenholten als nestlocatie gebruikt. Tijdens het veldbezoek zaten er geen bladeren aan de bomen waardoor de aanwezigheid van mogelijke eekhoornnesten goed gecontroleerd kon worden. Bolvormige nesten van takken en bladeren zijn niet in het plangebied

aangetroffen. Echter zijn er in het oostelijke deel van het plangebied een viertal bomen met spechtenholen aangetroffen (zie navolgende afbeeldingen). Deze kunnen mogelijk door de eekhoorn als nest worden gebruikt. Wanneer deze bomen gekapt worden, wordt er daarom mogelijk een nest van de eekhoorn vernietigd. Nader onderzoek is daarom noodzakelijk om de mogelijke gebruiksfuncties van deze hollen door eekhoorns verder inzichtelijk te maken.

Impressie van één van de spechtengaten die in de bomen in het oosten van het plangebied zijn aangetroffen.

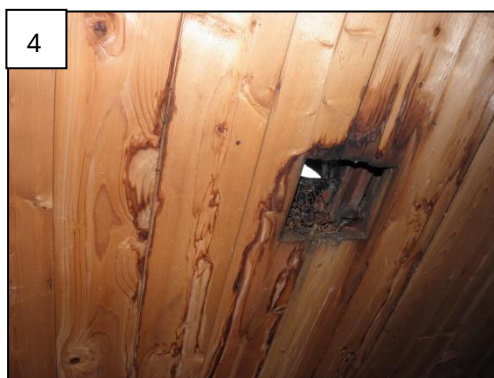
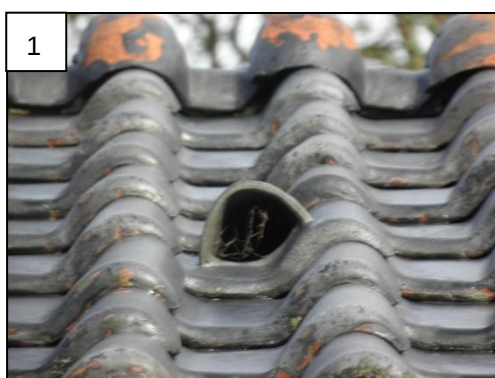
3.3.3 Vleermuizen

Volgens verspreidingsgegevens van de NDFF komen de gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis en watervleermuis in de buurt van het plangebied voor. Alle vleermuissoorten, alsmede hun verblijfplaatsen, essentiële foerageergebieden en vliegroutes zijn strikt beschermd volgens de Wet natuurbescherming.

Vleermuizen zijn globaal op te delen in gebouwbewonende soorten zoals gewone dwergvleermuis en boombewonende soorten als rosse vleermuis en watervleermuis. Daarnaast bestaan soorten die van beide elementen gebruikmaken. Daarbij is ook onderscheid te maken in zomer- en winterverblijfplaatsen van de verschillende soorten. Sommige soorten zoals de gewone dwergvleermuis verblijven het gehele jaar in gebouwen (spouwmuren, achter gevelbetimmeringen, etc.). Andere soorten als de rosse vleermuis verblijven jaarrond in bomen (in holten, hollen en achter loshangend schors). De watervleermuis overwintert echter weer in bunkers, grotten en kelders en verblijft in de zomerperiode in boomholten.

Gebouwbewonende vleermuissoorten

Gebouwbewonende vleermuizen hebben hun verblijfplaats achter gevelbetimmering, in spouwmuuren, achter dakbeschot en in schoorstenen. Het complex is op openingen die mogelijk toegang tot het gebouw verschaffen gecontroleerd. Daarnaast is de zolder van het complex op sporen van vleermuizen gecontroleerd. In het complex zijn geen openingen tot de spouwmuur aangetroffen. Het dak van complex bevat echter ventilatiepannen die toegang tot de zolder van het pand verschaffen (zie navolgende afbeeldingen). Ook is er een toegang tot de zolder gevonden onder de dakbedekking aan de zuidzijde van het complex. Op de zolder is een zeer grote hoeveelheid vleermuisontlasting aangetroffen. Daaruit kan geconcludeerd worden dat de zolder door een groot aantal vleermuizen als verblijfplaats en mogelijk als kraamkolonie wordt gebruikt. Nader onderzoek is daarom noodzakelijk op de gebruiksfuncties van deze zolder te bepalen om overtreding van de Wet natuurbescherming te voorkomen.

Impressie van sporen en elementen die door de gebouwbewonende vleermuizen gebruikt kunnen worden. Vleermuizen kunnen toegang tot de zolder krijgen via de ventilatiepannen die over het dak zijn verspreid (foto 1) of door de opening in de dakbedekking (foto 2). Foto 3 en 4 ver-

beelden de zolder en één van de openingen door de ventilatiepannen. Foto 5 en 6 verbeelden de gevonden vleermuizen sporen op de zolder.

Boombewonende vleermuissoorten

Boombewonende soorten worden gevonden in holten en spleten in bomen en achter loshangend schors. Bomen dienen hiervoor een minimale diameter van 30 centimeter te hebben. Zo hebben vleermuizen genoeg ruimte in de boom. Vanaf deze diameter maken spechten ook hopen in bomen, waarvan vleermuizen gebruik kunnen maken. Ook moeten de bomen dermate oud zijn, dat holtes door rotting ontstaan. De bomen rondom het complex zijn op de aanwezigheid van dergelijke mogelijke verblijfplaatsen gecontroleerd. De aanwezige spechtengaten (zie voorgaande afbeeldingen) in het oosten van het plangebied kunnen ook door boombewonende vleermuizen als verblijfplaats worden gebruikt. Met het rooien van deze bomen zouden deze verblijfplaatsen worden vernietigd. Nader onderzoek is daarom noodzakelijk op de aan of afwezigheid van boombewonende vleermuizen op deze locaties verder inzichtelijk te maken. Andere geschikte locaties zijn niet in het plangebied aangetroffen.

Essentieel foerageergebied

Alle in Nederland voorkomende vleermuizen leven van insecten. Zij foerageren daarom op plaatsen waar veel insecten aanwezig zijn. Voorbeelden van veel voorkomende foerageergebieden zijn openingen op kruinhoogte tussen bomen, boven water en in de luwte van dijken. Als een dergelijk foerageergebied van zeer groot belang is voor vleermuizen van een bepaalde verblijfplaats, kan gesproken worden van een essentieel foerageergebied. Als een dergelijk foerageergebied verloren zou gaan, zou de voedselvoorziening van deze vleermuizen verdwijnen, waardoor ze de verblijfplaats moeten verlaten. Het verdwijnen van het foerageergebied leidt zo tot het niet meer functioneren van de verblijfplaats. Dergelijk essentieel foerageergebied is strikt beschermd.

Het is te verwachten dat de boomgroepen en bomenrijen in het plangebied door vleermuizen als foerageergebied wordt gebruikt. Omdat het plangebied wordt omringd door het Noordhollands duinreservaat zijn in de omgeving van het plangebied voldoende alternatieve gebieden aanwezig waar vleermuizen kunnen foerageren. Het is daarom niet te verwachten dat de bomen in het plangebied essentieel foerageergebied bevatten.

Essentiële vliegroutes

Om zich van hun verblijfplaatsen naar hun foerageergebied te verplaatsen wordt door een aantal soorten steeds dezelfde lijnvormige elementen gebruikt. Bijvoorbeeld de gewone dwergvleermuis gebruikt vaak bomenrijen waaraan het zich kan oriënteren. Als een dergelijke route verdwijnt of onderbroken wordt, vervalt deze mogelijkheid om van verblijfplaats naar foerageergebied te komen. Vleermuizen moeten dan een alternatieve route zoeken. Als dit niet mogelijk is en als de vliegroute door veel vleermuizen wordt gebruikt, kan dit een groot negatief effect op de vleermuizenpopulatie in het gebied hebben. Daarom zijn dergelijke vliegroutes strikt beschermd.

Langs de zuidzijde van het complex is een kleine bomenrij aanwezig. Het betreft echter slechts zeven aaneen staande bomen en van een doorlopend lijnvormig elementen is geen sprake. De boomgroepen langs de Heereweg zijn echter wel onderdeel van een doorlopende lijnvormige structuur. Vleermuizen gebruiken mogelijk de Heereweg als vliegroute. Wanneer de bomen langs de Heereweg worden gekapt wordt deze route onderbroken en mogelijk ongeschikt gemaakt. Nader onderzoek is daarom noodza-

kelijk om het mogelijke gebruik als vliegroute inzichtelijk te maken om overtreding van de Wet natuurbescherming te voorkomen.

3.3.4 Vogels

Vogelsoorten met niet jaarrond beschermde nesten

Tijdens het veldbezoek zijn in het plangebied soorten met niet jaarrond beschermde nesten aangetroffen als koolmees, merel en houtduif. Dergelijke soorten kunnen mogelijk in het plangebied tot broeden komen. Aan het complex zijn daarnaast twee vogelhuisjes waargenomen.

Om te voorkomen dat bij de werkzaamheden en eventueel aanwezige nesten van broedende vogels worden beschadigd, adviseren wij deze werkzaamheden buiten de broedperiode te starten. Als vogels op zoek gaan naar een geschikte broedlocatie en merken dat het plangebied en de directe omgeving te verstorend zijn, zullen ze een andere locatie zoeken. Daarnaast kan ook in de broedperiode gestart worden met de werkzaamheden. Dan dient aantoonbaar te worden vastgesteld door een expert op het gebied van vogels dat met de ruimtelijke ontwikkeling geen nesten vernield worden en dat enkel nesten verstoord worden van vogelsoorten waarvan de staat van instandhouding hierdoor niet negatief wordt beïnvloed. De broedperiode van vogels loopt globaal van half maart tot half augustus, maar de nesten van vogels die buiten deze periode broeden zijn ook beschermd.

Vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten

Volgens verspreidingsgegevens van de NDFF komt een aantal soorten met jaarrond beschermde nesten in de buurt van het plangebied voor. Het betreft de boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus, kerkuil, ooievaar, ransuil, sperwer en wespendif. Hieronder wordt in meer detail beschreven of en in welke mate het gebied geschikt kan zijn voor betreffende soorten.

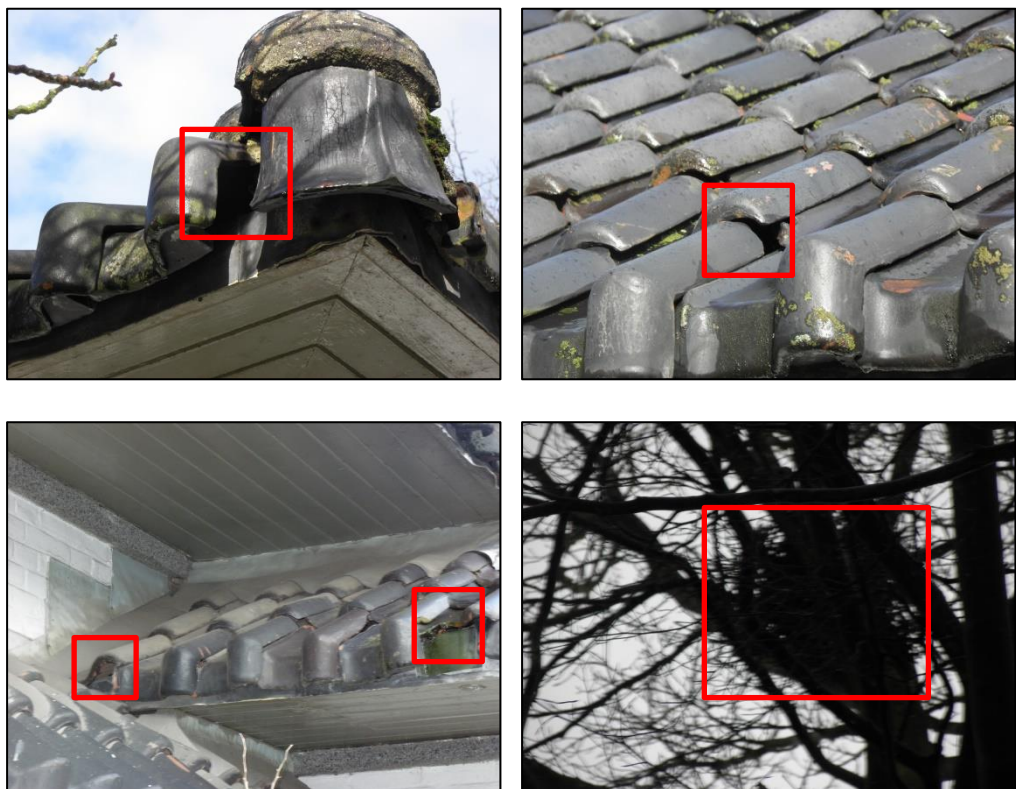
Een geschikte leefomgeving van de huismus bestaat uit een combinatie van een geschikte nestgelegenheid, voedsel, drinkwater en voldoende dekking in de vorm van stekelige of groenblijvende struiken. Voornamelijk plekken waar bebouwing wordt afgewisseld met groenvoorzieningen herbergen hoge dichtheden aan huismussen. Huismussen zijn zeer honkvast en blijven altijd in de directe omgeving van hun nestplaats.

In het plangebied zijn duidelijk geschikte nestlocaties van de huismus aangetroffen. In het dak van het complex is een veelvoud aan kieren en open dakpannen aangetroffen die door huismussen als nestlocatie kunnen worden gebruikt (zie navolgende afbeelding). Daarnaast zijn er tijdens het veldbezoek huismussen in de bomen en struiken rond de entree van het complex waargenomen. Het is daarom niet uit te sluiten dat het plangebied essentiële elementen van het leefgebied van de huismus bevat en of dat de huismus in het plangebied tot broeden komt. Een nader onderzoek naar de huismus wordt om die reden noodzakelijk geacht.

Gierzwaluwen broeden in kolonies op daken van woningen en (vaak) oude gebouwen. Meest gebruikte nestlocaties zijn op daken onder scheefliggende of kapotte dakpannen, nokpannen, gaten en kieren onder de dakrand en dakkapellen, daar waar het zink overloopt van de dakkapel naar de dakpannen. Daarnaast worden soms

gaten in muren, kunstmatige nestkasten of nestpannen, in ventilatieschachten en in gaten achter regenpijpen gebruikt. Een vrije uitvliegroute op minimaal enkele meters boven de grond is één van de vereisten waar elke nestlocatie aan voldoet. Hoogte heeft altijd voorkeur boven gelijksoortige lager gelegen potentiële nestlocaties. De aangetroffen openingen in de dakpannen zijn ook als nestlocatie voor de gierzwaluw geschikt. Werkzaamheden aan het dak van het complex kunnen deze nestlocaties beschadigen of vernietigen. Nader onderzoek naar de gierzwaluw in het plangebied is daarom noodzakelijk om overtreding van de Wet natuurbescherming te voorkomen.

De boomvalk en de sperwer broeden in bos of aan bosranden, de boomvalk gebruikt hiervoor voornamelijk nesten van andere vogelsoorten zoals ekster, kraai of duif. In het westen van het plangebied is op grote hoogte in een eikenboom een groot nest aangetroffen (zie navolgende afbeelding). Dit nest kan door een sperwer of boomvalk als broedlocatie worden gebruikt. Door het rooien van deze en omliggende bomen zal deze mogelijke broedlocatie worden vernietigd. Nader onderzoek is daarom noodzakelijk om vast te stellen welke soort van dit nest gebruik maakt om overtreding van de wet natuurbescherming te voorkomen.

Impressie van elementen die door vogels met jaarrond beschermde nesten kunnen worden gebruikt. Foto 1 tot en met 3 verbeeldt enkele locaties die huismussen en gierzwaluwen geschikte broedlocaties bieden. Op foto 4 staat het nest verbeeld die door roofvogels als de boomvalk of sperwer als broedplek kan worden gebruikt.

Andere in bos of boomgroepen broedende soorten zoals buizerd, roek, havik, wespendif en ransuil zijn niet in het plangebied te verwachten. Er is slechts één nest in het plangebied aangetroffen. De roek is een koloniebroeder, het is daarom onwaarschijnlijk dat een enkel nest zoals in het plangebied is aangetroffen het nest

van een roek betreft. Ransuilen broeden vrijwel uitsluitend in naaldbomen en coniferen. En het aangetroffen nest is te klein voor een buizerd, havik of een wespandief. Nader onderzoek naar deze soorten wordt daarom niet noodzakelijk geacht.

Andere soorten met jaarrond beschermde nesten, maken hun nesten op hoge gebouwen (slechtvalk), langs stromende beken (grote gele kwikstaart), in nissen van kerktorens of in andere toegankelijke gebouwen in agrarisch gebied (kerkuil) of op speciale nestpalen (ooievaar). Deze elementen zijn niet in het plangebied aanwezig, ook nesten van deze jaarrond beschermde vogelsoorten zijn daarom niet in het plangebied te verwachten.

3.3.5 Reptielen

Volgens verspreidingsgegevens van de NDFF komt de zandhagedis in de buurt van het plangebied voor.

De zandhagedis komt voor op droge en zandige plekken op heidevelden, duinen of bosranden. Ook op open plekken in het bos is de soort te vinden. De aanwezigheid van struikhei en helm en voldoende zonnige plekken zijn hierbij de belangrijkste structuurbepalende landschapskarakteristieken. De optimale habitat is een mozaïek van dwergstruikvegetatie, hogere grassen en kale grond. Dergelijk habitat is niet in het plangebied aanwezig. De zandhagedis is daarom niet in het plangebied te verwachten.

3.3.6 Amfibieën

Volgens de verspreidingsgegevens van de NDFF komt de poelkikker en de rugstreeppad in de omgeving van het plangebied voor.

De poelkikker leeft onbeschaduwde vennen, poelen en watergangen in hoogveengebieden en in uiterwaarden. De soort is kritisch wat betreft de waterkwaliteit dat voedselarm en schoon moet zijn. De dieren kunnen grote afstanden afleggen en kunnen op grote afstanden van het water worden gevonden. De poelkikker overwintert op het land waar hij zichzelf ingraaft of gebruik maakt van muizenholletjes, houtstronken of stenen.

De rugstreeppad is een bewoner van zandige terreinen met een hoge dynamiek zoals duinen, uiterwaarden, opgespoten terreinen, heidevelden en akkers. Deze soort is een echte pionier die zich ingraaft in kaal braakliggend terrein en haar eitjes legt in ondiepe kale poeltjes en plassen, maar ook slootjes en vennen kunnen geschikt leefgebied zijn.

In het plangebied zijn geen elementen aanwezig die het tot geschikte leefomgeving voor de poelkikker of de rugstreeppad maken. Nader onderzoek naar deze soorten wordt daarom niet noodzakelijk geacht.

3.3.7 Vissen

In het plangebied zijn geen permanent watervoerende elementen aanwezig. De aanwezigheid van strikt beschermde vissen in het plangebied is daarmee uitgesloten.

3.3.8 Insecten en andere ongewervelden

Volgens de verspreidingsgegevens van de NDFF komen er verschillende beschermde vlindersoorten in de omgeving van het plangebied voor. Het betreft de bruine eikenpage, de duinparelmoervlinder, de grote vos en de kommavlinder. Vlinders zijn voor hun leefgebied afhankelijk van een geschikte leefomgeving, gecombineerd met de aanwezigheid van waardplanten welke noodzakelijk zijn voor de voortplanting van de soort.

De bruine eikenpage komt voor langs bosranden, bospaden, eikenhakhout en jonge eikenaanplant. De waardplanten van de bruine eikenpage zijn verschillende eikensoorten. De soort legt echter alleen eitjes op klein en kreupel eikenstruweel. In het plangebied zijn verschillende eiken aanwezig, jonge aanwas van eik is echter niet aangetroffen. De soort is daarom niet in plangebied te verwachten.

Ook de grote vos komt voor langs bosranden en bospaden, maar ook in open bossen en boomgaarden. Waardplanten van deze soort zijn de iep en zoete kers. Deze boomsoorten zijn niet in het plangebied aanwezig. De soort is daarom ook niet in het plangebied te verwachten.

De duinparelmoervlinder is een soort die leeft in duinen en open graslanden. De waardplanten van de soort zijn diverse soorten viooltjes. Door de afwezigheid van het geschikte habitat is deze soort niet in het plangebied te verwachten.

De kommavlinder is een soort die leeft op droge graslanden waar hij schapengras en andere zwenkgrassen als waardplant gebruikt. Dergelijk gebied is niet in het plangebied aanwezig. Ook deze soort is daarom niet in het plangebied te verwachten.

3.4 Bescherming houtopstanden

Bij deze ruimtelijke ontwikkeling worden bomen geveld. Deze bomen zijn verbonden aan het bouwkegel en zijn gelegen binnen het erf. Op deze bomen is de bescherming van houtopstanden van de Wet natuurbescherming niet van toepassing.

4 Conclusie en advies

In deze quick scan is onderzocht of er beschermde natuurwaarden, volgens de nu geldende natuurwet- en regelgeving, aan- of afwezig zijn in het plangebied. Ook is nagegaan of de ruimtelijke ontwikkeling die gepland is mogelijk negatieve effecten kan hebben op beschermde natuur buiten het plangebied.

4.1 Gebiedsbescherming

Uit voorliggend onderzoek blijkt dat het plangebied direct nabij een Natura 2000-gebied ligt. Op voorhand is niet uit te sluiten dat in dit Natura 2000-gebied negatieve effecten optreden door stikstofdepositie. Een voortoets Wet natuurbescherming is noodzakelijk om duidelijk te maken of significant negatieve effecten op instandhoudingsdoelstellingen van het nabij gelegen Natura 2000-gebied zijn uit te sluiten.

Uit voorliggend onderzoek blijkt dat het plangebied niet in het Natuurnetwerk Nederland of nabij weidevogelleefgebied of ganzenfoerageergebied ligt. De ligging van het plangebied ten opzichte van deze gebieden vormt daarom geen beperkingen voor de beoogde ruimtelijke ontwikkeling.

4.2 Soortenbescherming

Met behulp van verspreidingsgegevens van plant- en diersoorten van de Nationale Databank Flora en Fauna en het uitgevoerde veldbezoek in het plangebied is duidelijk geworden dat enkele essentiële elementen van beschermde diersoorten niet op voorhand kunnen worden uitgesloten in het plangebied. Het betreft groeiplaatsen van stofzaad, leefgebied van de eekhoorn, verblijfplaatsen van boom- en gebouwbewonende vleermuizen, een vleermuizen vliegroute, nestplaatsen van de huismus, gierzwaluw en roofvogels als de boomvalk en sperwer. Om uitsluitel te krijgen over de aan- of afwezigheid van deze soorten dient nader soortgericht onderzoek uitgevoerd te worden.

4.2.1 Onderzoeken en -periodes

Voor veel beschermde plant- en diersoorten zijn protocollen opgesteld waarin beschreven staat waar het nader soortgericht onderzoek aan moet voldoen om aan- of afwezigheid van de betreffende soort aan te kunnen tonen.

Stofzaad

Voor het nader onderzoek naar de aanwezigheid van stofzaad zijn geen protocollen opgesteld waar het onderzoek aan moet voldoen. De aan- of afwezigheid van stofzaad kan worden vastgesteld doormiddel van één veldbezoek in de bloeimaanden van de soort (mei-augustus), waarin het gehele plangebied op de aanwezigheid van de soort wordt afgezocht.

Eekhoorn

Voor het nader onderzoek naar de aanwezigheid van de eekhoorn zijn geen protocollen opgesteld waar het onderzoek aan moet voldoen. De aan- of afwezigheid van de eekhoorn kan worden vastgesteld doormiddel van spooronderzoek en zichtwaarne-

mingen rond de mogelijke verblijfplaatsen. Doormiddel van het vaststellen van vraatsporen, uitwerpselen of loopsporen rond de verblijfplaatsen kan in één veldbezoek de aan- of afwezigheid van de eekhoorn worden vastgesteld. Dit veldbezoek kan worden gecombineerd met één van de andere benodigde veldbezoeken.

Vleermuizen

Het nader onderzoek naar verblijfplaatsen en vliegroutes van vleermuizen dient plaats te vinden volgens bepaalde richtlijnen, zoals verwoord in het vleermuisprotocol 2013 (Netwerk Groene Bureaus, Gegevensautoriteit Natuur). Het vleermuisprotocol stelt vast dat vier veldbezoeken uitgevoerd dienen te worden. Twee daarvan dienen plaats te vinden in de periode van 15 mei tot en met 15 juli met een tussenperiode van circa 30 dagen. De andere twee veldbezoeken dienen tussen 15 augustus en 30 september plaats te vinden met een tussenperiode van circa 20 dagen.

Tijdens deze veldbezoeken zal gebruik worden gemaakt van een batdetector of batlogger. Dit zijn apparaten waarmee de onhoorbare ultrasone geluiden van vleermuizen worden opgevangen en vertaalt in voor mensen hoorbare geluiden. Door het uitvoeren van vier veldbezoeken kan met voldoende juridische zekerheid aannemelijk worden gemaakt of vleermuizen wel of niet aanwezig zijn in het plangebied. Mocht uit dit onderzoek blijken dat verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn, dan dient mogelijk een ontheffing Wet natuurbescherming aangevraagd te worden en mitigerende maatregelen getroffen te worden. Navolgend overzicht geeft de onderzoeksperiodes voor vleermuizen weer.

Huismussen

Het nader onderzoek naar de huismus dient plaats te vinden volgens bepaalde richtlijnen zoals verwoord in de soortenstandaard van de huismus (RVO, 2014). Het onderzoek dient plaats te vinden door middel van twee gerichte veldbezoeken in de periode 1 april tot en met 15 mei of door middel van vier gerichte veldbezoeken in de periode 10 maart tot en met 20 juni. De inventarisaties dienen onder goede weersomstandigheden plaats te vinden, op geluidsluwe momenten, rond één à twee uur na zonsopkomst en met een tussenperiode van 10 dagen. Navolgend overzicht geeft de onderzoeksperiode van huismussen weer.

Gierzwaluwen

Het nader onderzoek gierzwaluwen dient plaats te vinden door middel van drie 3 inventarisaties met een tussenliggende periode van minimaal 10 dagen. Dit dient te gebeuren in de periode 1 juni tot en met 15 juli, van 21:00 uur en 22:30 uur, tijdens goede inventarisatieomstandigheden. Mocht uit dit onderzoek blijken dat verblijfplaatsen van gierzwaluwen aanwezig zijn, dan dient mogelijk een ontheffing van de Wet natuurbescherming aangevraagd te worden. Navolgend overzicht geeft de onderzoeksperiodes voor gierzwaluwen weer.

Boomvalk/Sperwer

Voor het nader onderzoek naar de aanwezigheid van boomvalk en sperwer zijn geen protocollen opgesteld waar het onderzoek aan moet voldoen. De aanwezigheid van één van deze soorten kan worden vastgesteld doormiddel van het in het broedseizoen monitoren van het aangetroffen vogelnest. De sperwer broedt van eind april-juni, de boomvalk in mei-juli. De veldbezoeken ter vaststelling van deze soorten kunnen worden gecombineerd met de andere uit te voeren veldbezoeken. Wanneer er in de ge-

noemde periodes geen broedende boomvalken of sperwers in het nest worden aangetroffen kan de aanwezigheid van de soort worden uitgesloten.

Geschikte periode voor aantonen van de nader te onderzoeken soorten. De optimale periode van bemonsteren is donkergrijs gemarkeerd.

Soortgroep	Soort/functie	Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
Stofzaad	groeiplaatsen												
Eekhoorn	Verblijfplaatsen												
Vleermuizen	Verblijfplaatsen												
Huismus	Nestlocaties												
Gierzwaluwen	Nestlocaties												
Boomvalk	Nestlocaties												
Sperwer	Nestlocaties												

4.2.2 Broedperiode

Van alle van nature in Nederland in het wild levende vogels mag het nest tijdens het broeden (van start van nestbouw tot en met het uitvliegen van de jongen) niet worden beschadigd of vernield. De broedperiode waarin de meeste vogelsoorten broeden, loopt globaal van half maart tot half augustus, maar ook broedgevallen buiten deze periode zijn gewoon beschermd.

Uit voorliggend onderzoek blijkt dat in en direct rond het plangebied vogels kunnen gaan broeden. Wij adviseren daarom om de geplande ruimtelijke ontwikkeling buiten de broedperiode te starten. Op deze manier worden geen in gebruik zijnde nesten beschadigd of vernield. Ook zullen vogels in en direct rond het plangebied geen nest bouwen, omdat te veel verstoring aanwezig is.

Indien de werkzaamheden echt in de broedperiode gestart moeten worden, is nader onderzoek naar broedende vogels noodzakelijk. Kort voor de start van de werkzaamheden dient dan door een ecooloog met kennis van vogels door middel van één veldbezoek onderzocht te worden of broedende vogels in en direct rond het plangebied aanwezig zijn. Als deze niet aanwezig zijn, kunnen de werkzaamheden starten. Als wel een broedende vogel aanwezig is, mogen de werkzaamheden niet starten. Er dient dan met een ecooloog met kennis van vogels naar een oplossing gezocht te worden.

4.2.3 Zorgplicht

Iedereen neemt voldoende zorg in acht voor alle natuur en in het wild levende dieren, planten en hun directe leefomgeving. Dit houdt in elk geval in dat iedereen die weet dat hij schade aan natuur gaat veroorzaken door een bepaalde handeling, hij deze handeling daarom niet uitvoert, of maatregelen neemt om schade aan de natuur door de handeling zoveel mogelijk te voorkomen. Probeer bijvoorbeeld bij de ruimtelijke ingreep zoveel mogelijk bomen, struiken en overig groen te behouden. Werken buiten de winterperiode voorkomt dat dieren die in winterrust zijn verstoord of gedood worden.

4.3 Bescherming houtopstanden

Bij deze ruimtelijke ontwikkeling worden bomen geveld. Deze bomen zijn verbonden aan het bouwkegel en zijn gelegen binnen het erf. Op deze bomen is de bescherming van houtopstanden van de Wet natuurbescherming niet van toepassing.

4.4 Vervolgstappen

- Uitvoeren voortoets Wet natuurbescherming
- Uitvoeren nader onderzoek stofzaad, eekhoorn, vleermuizen, gierzwaluw, huis-mus, boomvalk en sperwer
- Houd rekening met broedende vogels
- Houd rekening met zorgplicht

Bijlage 1: Geraadpleegde literatuur

Lenders, A., Marijnissen, C., Felix, R. 1993. Waarnemen en herkennen van Amfibieën en Reptielen in het veld, stichting RAVON, Nijmegen.

Netwerk Groene Bureaus, Gegevensautoriteit Natuur, Zoogdiervereniging. 2013. Vleermuisprotocol 2013.

Ministerie EZLI. 2012. Memorie van toelichting bij Wet natuurbescherming. Kamerstuk.

Ministerie EZ. 2015. Memorie van antwoord bij Wet natuurbescherming. Kamerstuk Eerste Kamer der Staten-Generaal.

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, soortenstandaard Huismus. Versie 2.0 december 2014

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, soortenstandaard Gewone dwergvleermuis. Versie 2.0 december 2014

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, soortenstandaard Gierzwaluw. Versie 2.0 december 2014

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, soortenstandaard Gewone grootoorvleermuis. Versie 2.0 december 2014

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, soortenstandaard Watervleermuis. Versie 2.0 december 2014

Van der Meijden, R. 2005. Heukels' Flora van Nederland, Wolters Noordhoff, Groningen/Houten.

Van Diepenbeek, A. 1999. Veldgids Diersporen, KNNV Uitgeverij, Utrecht.

Van Uchelen, E. 2006. Praktisch natuurbeheer: amfibieën en reptielen, KNNV Uitgeverij, Utrecht.

www.noord-holland.nl

www.ndff.nl

www.ravon.nl

www.rijksoverheid.nl

www.stowa.nl

www.synbiosys.alterra.nl

www.telmee.nl

www.vogelbescherming.nl

www.zoogdiervereniging.nl

www.aerius.nl